

Tema 3

La propietat intel·lectual dels videojocs (I)

índex

2.1. Concepte i objecte de la propietat intel·lectual.

Fonts legals.

2.2. El **subjecte** de la propietat intel·lectual: la persona autora. **Classes d'autoria.** **Altres titulars** de drets de propietat intel·lectual

2.3. **Contingut** de la propietat intel·lectual:

2.3.1. Els **drets morals**;

2.3.2. Els **drets d'explotació econòmica**: modalitats, límits, durada, transmissió

2.4. Instruments legals de **protecció**

1.1. Concepte i objecte. Fonts legals

Tipus particular de propietat

Principals normes reguladores:

- art. 20.1.b) **Constitució Espanyola (CE)**: “Se reconeixen i protegeixen els drets: [...] b) A la producció i creació literària, artística, científica i tècnica”
- *Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril, por el que se aprueba el **texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual**, regularizando, aclarando y armonizando las disposiciones legales vigentes sobre la materia (en avant, LPI).*
- tractats internacionals

Concepte

“conjunt de drets i facultats que l’ordenament atribueix a una persona sobre determinades obres del seu engeni” (Martínez de Aguirre, 2014)

Objecte

Article 10.1 LPI:

«Són objecte de propietat intel·lectual totes les **creacions originals literàries, artístiques o científiques expressades per qualsevol mitjà o suport, tangible o intangible, actualment conegut o que s'invente en el futur, i s'inclouen en aquestes: [...]**

b) Les composicions **musicals**, amb o sense lletra.[...]

d) Les obres cinematogràfiques i qualsevol altres obres **audiovisuals**. [...]

i) Els **programes d'ordinador** »

1.2. El **subjecte de la propietat intel·lectual (i)**

Art. 1 LPI:

«La propietat intel·lectual d'una obra literària, artística o científica correspon a l'autor pel sol fet de la creació d'aquesta»

El subjecte de la propietat intel·lectual (ii)

Art. 5 LPI:

- «1. Es considera autor la persona natural que crea alguna obra literària, artística o científica.**
- 2. No obstant això, de la protecció que aquesta Llei concedeix a l'autor es podran beneficiar persones jurídiques en els casos expressament previstos»**

Classes d'autoria

- **Independent**
- **En col·laboració**
- **Col·lectiva**
- **Composta (obra derivada; col·lecció)**
- **Assalariada**
- **Per encàrrec**

Autoria en col·laboració

- **Obra,"resultat unitari de la col·laboració de varis autors"**
- **Drets: corresponen a totes les pp. autores,**
  - a) en la proporció que determinen,**
  - b) si no, regles del CC per a la comunitat de béns (a falta de pacte, a parts iguals)**
- **La divulgació i la modificació requereixen consentiment de tots/es; si no, resol el/la jutge/ssa**
- **Possibilitat d'explotació separada, tret de perjudici a l'obra comuna**

Autoria col·lectiva

Art. 8 LPI:

«Es considera obra col·lectiva la creada per la iniciativa i sota la coordinació d'una persona natural o jurídica que l'edita i divulga amb el seu nom i està constituïda per la reunió d'aportacions de diferents autors, la qual contribució personal es fon en una creació única i autònoma, per a la qual ha sigut concebuda, sense que siga possible atribuir, separadament, a qualsevol d'ells un dret sobre el conjunt de l'obra realitzada»

«Tret de pacte en contrari, els drets sobre l'obra col·lectiva correspondran a la persona que l'edite i divulgue amb el seu nom»

Autoria assalariada

- **segons pacte, escrit, al contracte laboral**
- **a falta de pacte, presumpció de cessió en exclusiva i “amb l'abast necessari per a l'exercici de l'activitat habitual de l'empresari al moment de l'entrega de l'obra realitzada en virtut d'eixa relació laboral” (art. 51 LPI)**

Altres titulars de drets de propietat intel·lectual

- **artistes, intèrprets o executants**
- **productores de fonogrames**
- **productores de gravacions audiovisuals**
- **entitats de radiodifusió**
- **realitzadores de fotografies sense drets d'autor**
- **editores d'obres inèdites en domini públic, o sense drets d'autor**
- **fabricants de bases de dades (dret *sui generis*)**

Contingut de la propietat intel·lectual:

(i) drets morals

- 1. Decidir sobre la divulgació**
- 2. Determinar si es fa amb el propi nom, sota pseudònim o anònimament**
- 3. Exigir el reconeixement de l'autoria**
- 4. Exigir la integritat de l'obra**
- 5. Modificar l'obra**
- 6. Retirar l'obra del comerç per canvi en les conviccions**
- 7. Accedir a l'exemplar únic o rar**

Són drets irrenunciables i inalienables

Drets d'exploitació econòmica

«Dret general d'exploitació»: qualsevol explotació, encara que no l'esmente la Llei

- **Principals modalitats: reproducció, distribució, comunicació pública i transformació**

- **Característiques comunes: caràcter patrimonial, exercici en exclusiva, duració temporal i transmissibilitat**

Drets d'exploitació econòmica (ii)

Reproducció: “la fixació directa o indirecta, provisional o permanent, per qualsevol mitjà i en qualsevol forma, de tota l’obra o de part d’ella, que permeti la seua comunicació o l’obtenció de còpies” (art. 18 LPI)

Drets d'explotació econòmica (iii)

Distribució: “posada a disposició del públic de l'original o còpies, mitjançant la seua venda, lloguer, préstec o de qualsevol altra forma”, art. 19 LPI

Principi d'esgotament del dret amb la primera venda a la Unió Europea; subsisteix el dret sobre el lloguer

Drets d'exploació econòmica (iv)

Transformació: qualsevol modificació en la forma de què es derive una obra diferent

Inclou:

- ✓ **Traducció (p. e., de llenguatge)**
- ✓ **Adaptació (a exigències específiques)**
- ✓ **«Arreglament»: modificació d'errors**
- ✓ **Versions successives i programes derivats; reordenació de bases de dades...**

Drets d'exploitació econòmica (v)

Comunicació pública: acte pel qual una pluralitat de persones té accés a l'obra, sense distribució prèvia d'exemplars

Art. 20.2,e) i i) LPI: “Especialment (...)

“e) La transmissió de qualsevol obra al públic per fil, cable, fibra òptica o un altre procediment anàleg, siga o no mitjançant abonament. (...)

i) “La posada a disposició del públic d'obres, per procediments alàmbrics o inalàmbrics, de forma que qualsevol persona hi puga accedir des del lloc i en el moment que elegisca”

Límits dels drets d'exploació

Art. 31 LPI: “2. Sense perjudici de la compensació equitativa [...], no necessita autorització de l'autor la reproducció, en qualsevol suport, sense assistència de tercers, d'obres ja divulgades, quan concórreguen simultàniament les següents circumstàncies, constitutives del límit legal de còpia privada:

- a) Que es duga a terme per una persona física exclusivament per al seu ús privat, no professional ni empresarial, i sense finalitats directa ni indirectament comercials.
- b) Que la reproducció es realitzi a partir d'una font lícita i que no es vulneren les condicions d'accés a l'obra o prestació.
- c) Que la còpia obtinguda no siga objecte d'una utilització col·lectiva ni lucrativa, ni de distribució mitjançant preu.

3. Queden excloses: [... reproducció mitjançant pagament] b) Les bases de dades electròniques; c) els programes d'ordinador

Duració dels drets d'explotació

Règim general: tota la vida de la persona autora i 70 anys després de la seua mort

Diverses excepcions, p. e.:

- **Obres en col·laboració: 70 anys desde la mort de la darrera coautora supervivent**
- **Obres col·lectives: 70 anys des de l'1 de gener de l'any següent al de divulgació**

Esgotament dels drets = pas al domini públic, on les obres poden ser utilitzades respectant el reconeixement de l'autoria i la integritat de l'obra

transmissió dels drets d'explotació

Mortis causa o inter-vius; en aquest darrer cas:

- **per escrit**
- **limitada a allò pactat: drets i modalitats d'explotació; durada; territori... És nul·la la cessió del conjunt d'obres futures o el compromís de no crear-ne**
- **a falta de pacte:**
  - ✓ **drets i modalitats: els que es dedueixen necessàriament del contracte i siguen necessaris per al seu compliment**
  - ✓ **durada: 5 anys**
  - ✓ **territori: estat on es realitza la cessió**
- **cessió: en exclusiva o no**

Moviment de “programari lliure”

Principis de la *Free Software Foundation*:

- Llibertat d'usar el programa
- Llibertat d'estudiar com funciona i adaptar-lo a les pròpies necessitats
- Llibertat de distribuir còpies
- Llibertat de millorar el programa i fer públiques les modificacions

El projecte

És una corporació sense ànim de lucre, amb l'objectiu de:

- **oferir llicències a persones que no volen tenir tots els drets sobre les seves obres**
- **facilitar la seua localització i accés per part del públic.**

3 formes d'expressió de la llicència:

- ✓ ***Commons Deed*: resum fàcilment llegible, icones**
- ✓ ***Legal Code*: llicència completa**
- ✓ ***Digital Code*: només entenable per màquines**

Condicions generals de totes les llicències CC

- **S'autoritza la reproducció, distribució, transformació i comunicació pública de l'obra**
- **En totes les modalitats (mitjans i formats) conegudes**
- **Durada: tot el termini de protecció dels drets de propietat intel·lectual**
- **A títol gratuït**
- **Àmbit territorial: mundial**
- **Cessió no exclusiva**
- **S'ha d'incloure còpia de la llicència**

Condicions específiques

- **Reconeixement** (*Attribution, by*)
- **No Comercial** (*Non commercial, nc*)
- **Sense Obres Derivades** (*No Derivate Works, nd*)
- **Compartir Igual** (*Share alike, sa*)

Instruments legals de protecció de la propietat intel·lectual

- **La protecció registral: el Registre de la Propietat Intel·lectual**
- **La protecció contractual: contractes de cessió de drets**
- **Les entitats de gestió de drets d'autor: SGAE, CEDRO, DAMA, EGEDA,...**
- **Els símbols i indicacions de la reserva dels drets d'autor: ©+titular+lloc i any de publicació**
- **Els procediments judicials: via penal, civil, administrativa...**

pepa senent vidal

